

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertiu[m] est determinatio[n]is approbatio

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

oblatōibus soluēdis Fo. XCVII

Secunda consideratio soluende de
cimarōis. Vbi tria p̄cipue se offe-
rūt considerāda

Primū est solutionis rō.
Secūm est rōnis determinatio
Tertū est determinatiōis approbatio

Primū ē solutionis ratio

Vbi notandū fm Tho. vbi s. ar. vii. q. in
veteri lege p̄mitte offerbant ex spēali cā
siue rōne. s. in recognitionē diuini b̄nificij q̄
aliq̄s se p̄stebat a deo fructus terre recipe.
z iō se teneri ad aliqd̄ h̄mōi deo exhiben-
dū fm illd̄ j. Paral. vi. Que de manu tua
accepim⁹ decim⁹ tibi. Et q̄ deo debemus
exhibere id qd̄ p̄cipuū est: iō p̄mitas q̄i p̄
cipuū aliqd̄ de fructib⁹ terre p̄ceptum fuit
deo offerri. Pertinet autē ad ius naturale
vt ex reb⁹ hōi a deo dat⁹. hō aliqd̄ exhibe-
at ad d̄i honorē: s. q̄ talib⁹ p̄sonis puta sa-
cerdotib⁹: aut de p̄mis fructib⁹: aut in tali
q̄ntitate. Hoc quidē in ye. le. iure diuino de-
terminatū ē. vt ptz Deu. xxv. et A. xviii
Vide ibi. In noua autē lege diffinit p̄ ordi-
nationē eccleie ex q̄ hōies obligant vt p̄mi-
nas soluat fm consuetudinē patrie z indigē-
tiā m̄strorū eccleie. Hoc ex tho. Et qd̄ di-
ctū est de p̄mitijs h̄ etiā veritate h̄z de de-
cimis. Iō decime soluende sūt tū p̄pter di-
uini officij recognitionē: tū etiā p̄pter m̄-
strorū eccleie sustentationē. Et q̄ sic dicit
Tho. ij. q. q. lxxvij. Radix solutionis deci-
marū est debitū q̄ seminātib⁹ spūalia debē-
tur carnalia. fm illd̄ j. Co. ix. Si nos vob̄
spūalia semināmus: non magnū ē si carnalia
vā metamus. Vā autē q̄i q̄ possidet hō
sub carnalib⁹ continent. Iō de oib⁹ possessis
sūt decime soluende. Quia tñ m̄stri eccleie
maiore curā debent h̄re spūaliū bonorū po-
pulo p̄ponēdoz q̄ spūaliū colligēdoz. Iō
ap̄ls voluit nō vti p̄tate sibi tradita a d̄no
vt s̄z acciperet stipēdia vic⁹ ab his q̄b⁹ euā-
gelij p̄dicabat ne daret aliqd̄ impedi-
mētū euāgelio ch̄ri: nec tñ peccabāt illi q̄ ei nō
subueniebāt. alioqn̄ ap̄ls corrigere nō omi-
sser. S̄i tñ etiā laudabilr m̄stri eccleie de-
cimās nō req̄runt vbi sine scādalo req̄ri nō
possent p̄pter consuetudinē vel p̄pter aliā cau-
sam nec tñ sūt i statu dānationis q̄ nō solu-
unt in illis loc⁹ in q̄b⁹ ecclesia nō petit nisi
forte p̄pter obstinationē animi habētes vo-

luntate nō soluēdi etiā si peterent. Hec tho.
Est tñ notādū q̄ duplices sūt decime: q̄
dā p̄diales q̄ pueniūt ex his p̄dijis q̄ debē-
tur d̄ fructib⁹ inq̄ntū pueniūt ex diuino mu-
nere. Iō nō debet pus deduci tributarz s̄
cū operarioz q̄ soluant: s̄z aī oīa solui de-
bent decime ex integz fructib⁹. Alii sūt p̄-
sonales q̄ debent ex negocio artificio mili-
tia piscatione vcnatiōe: de molēdinis: la-
pidicinis metallarijs: z h̄mōi. Et ad istas
vt dicit Tho. vt s. ar. ij. tenent hōies fm cō-
ditionē patrie z indigētiā m̄strorū. Vnd̄
Aug. di. et h̄r. xvj. q. j. c. Decime. De mili-
tia de negocio z de artificio reddē decimas.

Secūdo consideranda ē rōnis

Præter determinatio q̄ntū vicz ad decimaz
p̄tō. Vbi notandū fm eundē Tho. vbi s.
q̄ in veteri lege p̄ceptū de solutionē decima-
rū primū erat morāle iditū rōni naturali q̄
dicit q̄ his q̄ diuino cultui m̄strant ad sa-
lutē tot⁹ ppli necessaria victui debēt m̄m-
strari. Iuxta illud j. Coz. ix. Quis militat
suis stipēdijs vnq̄. P̄tīm autē erat iudici-
ciale ex diuina institutionē robur h̄is. s. q̄n-
tū ad determinationē certe partē. Ex p̄te
quēri autē siḡbat aliqd̄ in futur⁹: sicut z oīa
alia facta illi ppli. fm illd̄ j. Coz. x. Vā i
figura p̄tingebāt illis. In q̄ iudicialia cō-
ueniebāt cū ceremonialib⁹ q̄ p̄ncipalr insti-
tuta erant ad siḡndū aliqd̄ futur⁹. Vñ z p̄-
ceptū de decimis soluēdis siḡt aliqd̄ futu-
rū. Quis em̄ decimā dat q̄ est p̄fectionis si-
gnū eo q̄ denari⁹ ē nūer⁹ p̄fect⁹ q̄i p̄m⁹ li-
mel nūerorū: p̄stet q̄i in qdā signo ad se
p̄tinere impfectionē/p̄fectionē s̄o q̄ futu-
ra erat p̄ ch̄im eē expectāda a deo In tpe
igit noue leḡs etiā ē determinatio pris de
cime soluēde autoritate eccleie instituta. fm
q̄ndā h̄ianitatē vt. s. nō min⁹ ppl̄s noue le-
gis m̄stris noui test. exhiberet q̄ ppl̄s ve-
teris leḡs m̄stris veteri test. exhibebat.
P̄sertim cū m̄stri noue legis sint maior̄
ris dignitat⁹ vt p̄bat ap̄ls. ij. Co. iij. Sic q̄
ptz q̄ ad solutionē decimaz tenent hōies p̄-
rim qdē ex iure naturali q̄ntū ad h. s. q̄ a i
q̄ portio dāda est m̄stris eccleie p̄ partem s̄o
ex institutionē eccleie. s. q̄ntū ad determinati-
onē decime pris. Hoc ex Tho. vbi s.

Tertio consideranda ē hu-

iuscendū de determinatiōis approbatio. vicz

¶ Ber. de oblatōibus et decīs

q̄ determiare pris. s. decime solutio cadit sub debito mō supradicto q̄ approbat per Aug. et bñ. xv. q. j. ca. Decime. Decime ex debito requirunt: q̄ dare eas noluerit: res alienas inuadūt. Hec ille. Un̄ tales nō solū fures s; z sacrilegi dicēdi sūt. Hierony. Amis̄ q̄ppe rapere furtū est: eccliam fraudare sacrilegiū: aut q̄d ap̄tissimi sceleris est aliqd̄ inde subtrahere oim̄ predonū crudelitate exupat. Hec ille. Ex dicit̄ igit̄ patz qm̄ soluende sūt decime in recognitionē diuini bñficiū qm̄ vitz q̄cqd̄ p̄fectionis i nob̄ est a deo ē. Ipe est em̄ q̄ nos custodit / pa / scit / vestit / z dirigit sic iacob petiuit Bēn. xxvij. Debēt aut̄ cito dari sine tardatiōe. Exo. xxij. Decimas z p̄mitias ne tardatis. Itē de oib; sine diminutione: sic legimus Bēn. xiiij. q̄ melchisedech rex salez dedit abrae decimas de oib; q̄ habebat. Item d̄ meliorib; sine fraudatione. Numeri. xviij. Omnia q̄ offertis ex decimis z in donatiōe dñi sepat̄is optima z electa erūt. Un̄ Bēn. iij. legit̄ q̄ q̄el obrulit deo de p̄mogenitis greg; sui z de ad̄p̄tib; eoz. Et respexit dñs ad abel z ad munera eius. Ad eam̄ p̄o z ad munera ei? nō respexit. Lu? vna cā fuit qz de deteriorib; obrulit. Eccl. xxv. Noli offerre munera p̄ua. Non em̄ sc̄i sc̄ipiet illa. Hec ibi. Decimas aut̄ recipientes nō debēt sup̄flua p̄ se retinere s; deo vacare. Au. xvij. Nihil aliud possidebūt decimarū oblatiōe p̄tenti q̄s in vsus eoz z necessaria sepauit. Item de receptis decimis debēt exhibere misericōdiaz paup̄ib; pupillis z viduis. vt bñ Deu. xiiij. Item vacare debēt decimas recipientes sp̄ualib; z nō mundanis vt bñ. ij. Para. xxj.

Tertia est p̄sideratio expetendere remunerationis: q̄ deuotionē augere d; ad decimas deo p̄soluedas Est aut̄ fm̄ Ray. h̄mōi remuneratio mltiplex Et p̄cipue triplex.

Prima ē remuneratio sp̄ualis vbertatis.

Secunda est corporalis sanitatis.

Tertia est sp̄ualis vtilitatis.

Prima ē remuneratio tēporalis vbertatis. vñ postq̄ sapiēs dicit. Honora dñm de subst̄tia tua: subdit. et implebūt horrea tua saturitate: z vino rotularia redūdabūt. et Malach. ij. Infer

te oim̄ decimationē in horreū meū vt sit etibus in domo mea z p̄bate me sup̄ h. dicit dñs. Si nō p̄peruero vob̄ cataractas celi z effudero vob̄ b̄ndictionē vsq; ad abundantiā. Et ibidē añ dicit dñs. Vos p̄igitis me. Et dixit̄. In q̄ p̄figim? te: In decimis z in p̄mitiis: in penuria vos maledicti estis: z vos me fraudat; z p̄figitis gēs tota. Un̄ p̄tz q̄ cā penurie fuit subtractio decimarū. Narrat cesari? q̄ miles qdā dādo decimas suas tante p̄tut; erat vt ei sūmū ess; studiū illas p̄soluere sine mora. habebat aut̄ vinea q̄ circa decē carrūcas face re solebat annuat in. Tpe igit̄ qdā magis ex dei dispensatiōe q̄ ex aeris intemperie vt postmodū paruit postq̄ collecta est vinea vinūq; ep̄ssum vna tm̄ inuenta ē carrūca: q̄ q̄ audito: miles meoziale p̄bū suo suo respōdit di. qd̄ meū erat dñs mihi: tulit ego illi portionē suā nō auferam: vade z va facer dori carrūca hanc p̄ decima: qd̄ z factū est. Eodē tpe german? militis sacerdos qdā larta vinea p̄dictā trāsīcs: cāq; refer tā vuis vidēs: mor ad fratē intras: d̄ negligentia eū arguit dices: q̄re nō dū collecta ē vinea viza: Rudente illo q̄ collecta ē. sacerdos subiūxit. Nequa q̄: cā plenā vidi. Quēstū igit̄ inuentū est: nec vñq; antea tā vberes fruct; fecerat. Aug. xvj. q. viij. c. Maiores. Maiores n̄r̄i iō cop̄s oib; abū dabant: qz decimas deo dabat: z censū eoz sari reddebāt: mō qz distēlit deuotio dei: accessit idicatio fisci: nolum? cū deo partit decimas: mō aut̄ tollit totū. Hoc tollit fiscus qd̄ nō capit ch̄s. Idē ibidē. q. j. Da bis ip̄io militi qd̄ dare nō vis sacerdoti

Secunda ē remuneratio corporalis sanitatis. Aug. xvj. q. j. c. Decime. Si decimā deder; nō solū abundantia fructū recipientes s; etiā sanitates corporū p̄sequis. Hec ille. Un̄ timēdum ē ne p̄ decimarū subtractionē imittat interdū dñs corporales infirmitates z pestilentias.

Tertia ē remuneratio sp̄ualis vtilitatis. Aug. ibidē. De? n̄r̄ q̄ dignat? est nob̄ totū dare: decimā a nob̄ dignat? ē accipere nō sibi s; nob̄ p̄culdubio p̄futurā: nō ḡ dñs de? p̄miū postulat s; honoz em̄. Glo. grat; vult bñficia p̄cedere nō p̄ p̄cedere